

Vychází pro Hanušovice a místní části Hynčice nad Moravou, Potůčnick, Vysoké Žibřidovice, Žleb

Nový školní rok 2004/2005

A tak jsme zahájili... 1. září 2004 za účasti představitelů města a veřejnosti nastoupilo 496 žáků na ZŠ a 83 dětí do mateřské školy.

Co se změnilo:

- MŠ Údolní se přestěhovala do MŠ Hlavní v důsledku velkého úbytku dětí.
- Přestavěna byla celá vývařovna ŠJ a byly do ní dodány nové spotřebiče v hodnotě 750 000,- Kč.
- Kapacita školní jídelny se zvýšila na 600 jídel díky nové technologii.
- Byly zrušeny kotelny na ZŠ a MŠ a topení bylo nahrazeno centrálním topením.

(dokončení na 3. straně)

Podzimní rovnodennost - nástup podzimu

Podzim v těchto dnech již vstoupil do svého druhého týdne. Svou vládu na severní polokouli nastoupil 23. září, kdy polední Slunce vrcholilo přesně nad rovníkem. Od tohoto okamžiku vrcholení Slunce se již odehrávají na jižní polokouli. 23. září jsme měli na severní polokouli podzimní rovnodennost, to znamená stejnou délku dne a noci.

Ohlédnutí za létem

S nástupem podzimu se alespoň v krátkosti ohlédněme za uplynulým létem. Od poloviny července, kdy proudění od Atlantského oceánu bylo vystřídáno tlakovou výší, ubylo srážek a zvyšovaly se teploty. Léto, tak jako v loňském roce, nabylo opět subtropický ráz. Za negativní však považujeme stále se prohlubující srážkový deficit téměř v celé ČR. 11. srpna bylo již 18 míst v ČR bez vody. Nedostatek srážek a pokles zásoby spodních vod je skutečně velmi alarmující pro zimní období pro přírodu a zejména stromy.

Jistě znáte pranostiku: „Svatý Vavřinec - první podzimec.“ Tento svátek připadá na 10. srpna. A skutečně noční teploty zaznamenaly značný pokles. U denních teplot tomu tak nebylo. Teploty v následující den dosáhly velkých hodnot. V Hanušovicích se 11. srpna ve 14.30 hod. vyšplhala teplota až na 32 stupňů Celsia ve stínu. Rekordní teploty v ČR byly zaznamenány v Doksa-
nech, a to 33,6 °C.

(dokončení na 2 straně)

**Tolik u nás zaplatíte,
než si odnesete svou
hypotéku.**

HYPOTÉKY od Raiffeisenbank jsou výhodné. A to nejen díky tomu, že za posouzení zaplatíte, až když hypotéku opravdu dostanete. Čeká na Vás i výhodný úrok od **3,63 % p.a.*** a Vaši žádost vyřídíme standardně do **5 pracovních dnů.**

Vaše nejbližší pobočka Raiffeisenbank:
Šumperk, tř. 17. listopadu 9, tel. 583 219 734

Lepší služby každý den

* sazba platná k 16. 9. 2004 pro jednoletou fixaci

Poskytujeme

hotovostní bezúčelové půjčky již od 20.000,- Kč, zejména pro zaměstnance, **důchodce** i živnostníky. Jednoduché a rychlé zpracování, bez ručitele. Vyřízení žádosti - **zdarma!!**

Volejte kdykoliv na tel.: 608 428 150

Zpráva o činnosti rady města

43. jednání – 16. 8. 2004

- schválila žádost o úlevu z poplatku za odvoz TKO
- neschválila žádost o připojení na vodovod v obci Vysoké Žibřidovice, protože obec tento vodovod nevlastní
- projednala žádost o prodej pozemku pč. 151, kú. Vysoké Žibřidovice, a uložila právnímu oddělení prověřit možnost prodeje
- projednala přípravu zasedání ZM na 8. 9. 2004

44. jednání – 30. 8. 2004

- vzala na vědomí zprávu o činnosti ZŠ
- vzala na vědomí zprávu o stavu a provozu tepelných zařízení
- projednala žádost o bezúplatný převod a doporučila převod pozemků pč. 542/5 a 542/10 v kú. Hanušovice ZM ke schválení
- doporučila ZM ke schválení smlouvy, která umožní získání potřebných pozemků kolem MěÚ Hanušovice
- nedoporučila ke schválení žádost o půjčku z FRB, protože finanční prostředky jsou vyčerpané nejméně do června 2005

- vzala na vědomí informace představenstva společnosti VHZ, a. s.
- vzala na vědomí protokol z výkonu SSD - socha Krista na Hoře Olivetské
- schválila smlouvu o poskytnutí finančních prostředků - Svazek obcí Luže a uložila podepsat
- odpověděla na žádost o vysvětlení k věci prodeje části domu
- doporučila poslat upozornění na nesprávné užívání bytu – Potůčnick čp. 95
- vzala na vědomí územní plán VÚC Olomouckého kraje
- vzala na vědomí 130. výročí Pivovaru Holba
- schválila věcné břemeno - pč. 1576, kú. Vysoké Žibřidovice
- vzala na vědomí, že MMR v Praze zamítlo žádost Města Hanušovice o dotaci na restaurování sochy Krista na Hoře Olivetské
- schválila žádost o prominutí poplatku za svoz TKO pro rok 2004 a 2005
- vzala na vědomí žádost o přidělení bytu v domě čp. 113
- doporučila ZM ke schválení žádost o prodej části pozemku - pč. 2049/1, kú. Hanušovice - uložila zveřejnit na úřední desku informaci o volném bytu č. 4 na ul. Hlavní, číslo popisné 113

Podzimní rovnodennost - nástup podzimu

(dokončení z 1. strany)

Slzy svatého Vavřince

I letos z 11. na 12. srpen jsme mohli pozorovat meteorický roj Perseidy, který je v činnosti každý rok. Tuto nejkrásnější podívanou astronomové přezdívali „Slzy svatého Vavřince“. Bylo je možné krásně pozorovat 6 minut před 23. hodinou v noci z 11. na 12. srpen.

Ve skutečnosti se jedná o drobné částičky meziplanetární hmoty, které vlétají vysokou rychlostí do atmosféry Země a tam se při svém brzdění odpařují.

Vítej, podzime

1. září začal nový školní rok a to svědčilo o tom, že podzim je již za dveřmi. Konec léta znamenali i ornitologové, kteří již pozorovali tah ptáků do jižních krajů. Rorýsi jsou již pryč a to je neklamný znak podzimu. Pak následovaly vlaštovky a jirčičky a celá řada dalších stěhovavých ptáků, kteří se již vydali na cestu k jihu.

Vítej nám tedy, podzime, buď k nám hodný a splň nám naše naděje, které do tebe vkládáme.

-jk

Prázdninová příhoda - vyprávění

Máte rádi stanování? Já jsem ho přímo milovala. To napětí, když strávíte noc v přírodě. Ale po příhodě, která se mi stala vloni v létě, už stan dlouho nevytáhnu.

Jednoho prázdninového dne jsme se se sestřenicí rozhodly stanovat. Jelikož jsme měly rozložit stan u babičky na zahradě, vůbec jsme se nebály a napětí, které máte při stanování v divoké přírodě, nás moc neočarovalo.

Večer jsme si tedy úplně grogy zalezly do stanu, ale prvotní únava byla tam. Když už bylo něco po půlnoci, popřály jsme si dobrou noc a zahrabaly jsme se hlouběji do spacáků.

Podle mého odhadu neuběhlo ještě ani pět minut a obě jsme se otočily k sobě jako střílka kompasu k severu. S hrůzou v očích jsme poslouchaly zvuky, které se rozléhaly kolem našeho stanu. „Je to dědečkův hlas?“ zašepotala sestřenice. Vtom do našeho špitání narazil mužský hlas: „Je tam někdo?“

Stanu se dotkla mohutná mužská ruka! Ten neznámý se snažil otevřít náš stan... Ani jsme nedutaly, náš tep se zvýšil minimálně o sto procent a srdce jsme měly až v krku. Jeho ruka splývala s jezdcem zipu a pomalu jela nahoru... stan se začal otvírat...

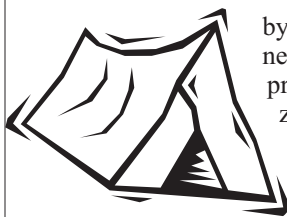
„Bacha, někdo jde!“ ozval se nám dosud utajený hlas druhého muže. Jako když uhoří blesk, chlapík pustil zip a my slyšely už jen utichající dusot podrážek.

Tu noc jsme již nezamhouřily oka.

Ráno dopadla na náš stan spousta otázek: Kdo to byl, co tu dělal, co by se stalo, kdyby na něj ten druhý nezavolal?! Babičce ani dědečkovi jsme nic neřekly, a proto nás při téhle příhodě ještě někdy pořádně zamrazí v zádech.

Tak co, kdy jdeme stanovat?

Kateřina Vejnarová, 9. A

Volba povolání

„Nic tak neoslabuje charakter člověka jako myšlenka, že najde životní štěstí v něčem jiném než ve vlastní práci.“

William Faulkner

Výběr střední školy je důležitá a složitá věc. Do procesu rozhodování vstupuje mnoho různých faktorů i protichůdných zájmů: motivace, zájem o studium na určité střední škole, předpoklady ke studiu, inspirující příklad a názor rodičů, ekonomické, společenské či náboženské vlivy a mnoho dalšího.

„Boj“ o přijetí na střední školu začíná již dávno před přijímacími zkouškami. Většina žáků základní školy neví, co by chtěli studovat, nebo se nedokáže rozhodnout mezi možnostmi, které se nabízejí. Správné rozhodování komplikuje i malá informovanost o nabídce středoškolského vzdělání. Stadium rozhodování lze považovat za první a současně nejdůležitější fázi přijímacího řízení. Vaše rozhodování je samozřejmě svobodné, nikdo vám nemůže zabránit v tom, abyste podali přihlášku na tu či onu školu. Jen vy pak nesete odpovědnost za výběr, který může hrát ve vašem budoucím životě klíčovou roli.

Neúspěch uchazečů u přijímacího řízení totiž často neplyne z nedostatku schopností a obecně z malých předpokladů ke studiu na střední škole, ale z volby nevhodné školy. Stává se, že na konci základní školy žák podlehne momentálnímu nadšení, náhlému vnuknutí či nápadu, vlivu kamarádů a známých a přihlásí se na školu, která je pro něj sice z jistého hlediska skutečně ta nejlepší, z druhého hlediska však méně vhodná a z třetího již třeba naprosto nevyhovující. Po roce po dvou nadšení vyprchá, nápad už se nejeví tak úžasným a bezvadným, ale pro studenta a často i jeho rodiče je přestup na jinou školu sice možný, ale prakticky nepřijatelný. Žák musí dokončit školu, o které ví, že zřejmě není ta pravá, anebo definitivně ukončit studium.

Výběr střední školy je náročným procesem, který není radno podceňovat.

Ze všech základních škol v České republice **vstupuje více než 60 % všech absolventů do maturitních oborů a tento trend je vzestupný.** Ročně absolvuje maturitní zkoušky zhruba 100 tisíc středoškoláků. Nárůstu zájmu o maturitní obory odpovídá i značná pestrost nabídky oborů, náročnosti a kvality vzdělání a s tím souvisejících možností uplatnění absolventů středních škol.

Co nabízí společnost Scio pro rodiče žáků 9. tříd?

Společnost Scio vydává knihu: „Přijímací zkoušky - kompletní průvodce přípravou“, v níž naleznete podrobné rady a doporučení, jak při výběru školy i samotné přípravě postupovat. Již řadu let se věnuje přípravě žáků na střední i vysoké školy. Jen pro ilustraci - v loňském školním roce skládalo přijímací zkoušky, které připravila společnost Scio, 30 940 uchazečů o studium na středních školách a materiály k přípravě na přijímací zkoušky v minulém školním roce využilo 22 000 zájemců. Tato kniha je skutečně kompletním průvodcem, který vás a vaše děti provede od počátku školního roku všemi úskalími přípravy na přijímací zkoušky, které jsou nepochybně jednou z klíčových životních událostí a předurčují osobní a profesní budoucnost každého člověka. Proto je třeba tomuto kroku věnovat dostatečnou pozornost a nic důležitého neopomenout. Kniha lze objednat na adrese: Scio, s. r. o., Pobřežní 34, 186 00 Praha 8, web: www.scio.cz.

Co připravujeme pro vycházející žáky a jejich rodiče?

V pondělí 29. listopadu 2004 se vycházející žáci naší školy zúčastní pod vedením pana ředitele školy Mgr. Jaromíra Straky a paní výchovné poradkyně PaedDr. Vladimíry Židkové **„Prezentační výstavy středních škol a učilišť Olomouckého kraje“**, která se uskuteční v prostorách Domu kultury v Šumperku a kde mohou žáci získat potřebné a aktuální informace o nabízených školách.

Kdy jsou konzultační hodiny výchovného poradenství na naší škole?

O správném výběru střední školy či učiliště se můžete poradit s výchovnou poradkyní
 ve čtvrtek: rodiče - od 7.50 hod. do 9.30 hod.
 žáci - od 9.30 hod. do 13.10 hod.
 a v případě potřeby i v odpoledních hodinách
 po předchozí domluvě.

Věřím, že vám alespoň trochu usnadním nelehké rozhodování a pomohu vašim dětem zvolit nejvhodnější typ střední školy či učiliště.

PaedDr. Vladka Židková, výchovná poradkyně školy

Sběr plastů a papíru

Vyhlašujeme soutěž:

- ve sběru plastů mezi třídami, nejlepší kolektivy obdrží finanční odměnu od firmy STAVREL
- ve sběru papíru - finanční ohodnocení

Termín: 6.-7. října 2004

Kde: prostory ZŠ

Plasty: uloženy v pytlích a zavázány

Papír: lepenka, kartony - zavázány
 noviny, časopisy - zavázány

Nový školní rok 2004/2005

(dokončení z 1. strany)

- Nastoupil nový učitel fyziky a informatiky p. ing. František Felner.
- Byla zahájena výstavba nové školní jídelny, v letošním roce se má prostavět přibližně 8 000 000,- Kč.
- Prvňáčků je celkem 48 ve dvou třídách - přejeme jim, aby byli ve škole spokojeni, do školy se jen těšili a měli všichni pěkné známky.

Rád bych poděkoval pracovníkům Hanušovické obchodní s. r. o. a p. Badalovi za výpomoc při převážení zařízení, děkuji celému personálu obou MŠ za zodpovědnou práci. Při přestavbě ŠJ, malování se zapojily do práce všechny kuchařky. Úklid po řemeslnících a příprava budovy ZŠ nebyly též jednoduchou záležitostí. Letošní prázdniny prověřily kolektivního ducha všech pracovníků, za to jim patří dík.

Všichni pracovníci školy jsou přesvědčení, že se nebudou opakovat prohřešky některých žáků z loňského roku a škola bude naše město reprezentovat v celém širokém okolí.

Za vedení školy, Jaromír Straka, ředitel školy

Hanušováček udělal na republikovém finále z volejbalu adrenalinový sport

První víkend v září se do východočeské Dřevěnice sjíždí nejlepší volejbalová družstva České asociace Sport pro všechny. Všech čtrnáct krajů republiky vysílá svého zástupce v kategoriích muži, ženy a smíšená družstva. Olomoucký kraj, stejně jako v loňském roce, reprezentoval v kategorii muži SPV Hanušováček, v ženské kategorii Přerov a v mixech Lověšice. Všichni museli nejdříve úspěšně projít okresními a krajským kolem.

SPV Hanušováček odjížděl na turnaj obhajovat nečekané stříbrné medaile z roku 2003. Ale absence nějakého výraznějšího hráče na důležitém postu blokaře nedávala téměř žádné šance na umístění ve finálové čtyřce, o obhajobě stříbra nemluvě. Jenže Hanušovice se nakonec staly „postrachem“ a téměř všichni jeho soupeři s trpkostí poznali, jak neuvěřitelně je míč kulatý a jaké neuvěřitelné chvíle může volejbal připravit. Psychika, která byla vždy slabinou našich hráčů, nakonec krůček po krůčku pomohla družstvu dokráčet ze sedmičlenné skupiny až do vytožené finálové čtyřky. Nebylo to vůbec jednoduché. V zápase ve skupině s Jihočechy se podařilo šťastně vyhrát druhý set (hrálo se na dva hrané sety) zvratem až v samotném závěru, s Prahou stejně první set. A to byl teprve začátek „adrenalinové podívané“. V posledním zápase skupiny s Vysočinou se mělo rozhodnout v přímém souboji o druhém postupujícím. Jistý postup měly Jihočeši. První set se podařilo Hanušováčku vyhrát, ale ve druhém vedl soupeř 19:23 a 20:24 a měl čtyři setboly. Ale ani to nestačilo. Nevidaný zvrat znamenal vítězství Hanušováčku 27:25 ve druhém setu, 2:0 v zápase a tím nečekaný postup do čtyřky dokonce z prvního místa.

Největší drama se však teprve chystalo do semifinále, ve kterém byl soupeřem našich Zlínský kraj. Soupeř byl v prvním setu výraznější a poměrně jednoduše vyhrál. Nehrál se ani příliš pěkný volejbal. Někteří diváci již začali přecházet sledovat ostatní utkání. Soupeř vedl i ve druhém setu jasně 17:10 a dokonce 21:14 a chyběli mu jen čtyři míče k postupu do finále. Nálada a atmosféra na naší straně hřiště byla „ledová“. Jenže míč je kulatý a volejbal krásný (ne vždy a ne pro všechny). A po tom, co předvedl Hanušováček, za výrazné podpory diváků a především zbytku olomoucké výpravy, by se volejbal mohl zařadit do adrenalinových sportů. Bodový rozdíl se podařilo neuvěřitelně vymazat a set vyhrát. Musel se hrát třetí rozhodující. Soupeř sice opět vedl 4:1, což je při setu hraném do patnácti bodů slušný náskok. Strany se střídaly za stavu 8:7 pro Zlín, ale od té doby již vládlo na hřišti jen naše družstvo a vítězstvím 2:1 se opět po roce dostalo až do finále. Ve druhém semifinále porazili Jihočeši Východočechy, a finále tak bylo odvetou utkání ze skupiny.

Ve finále byli opět Jihočeši celý zápas o malý krůček napřed, ale oproti zápasu ze skupiny se s nimi dařilo držet krok. Jenže štěstí, které se našeho družstva drželo od loňského rozhodujících zápasu ve skupině s Vítkovicemi (soupeř vedl 1:0 na sety a výrazně i ve druhém setu, ale Hanušováček nakonec vyhrál a postoupil do finálové čtyřky) si ve finále bohužel vybralo soupeře. Oba sety byly zakončeny s minimálním dvoubodovým rozdílem. Ale soupeř byl lepší. Nebyl však tak dobrý, jak loňský soupeř ve finále, se kterým byly šance opravdu mizivé. Proto porážka trochu mrzí.

Obhajoba stříbrných medailí nebyla jediným úspěchem výpravy Olomouckého kraje. Smíšené družstvo z Lověšic obhájilo také své loňské první místo a získalo zlaté medaile, ženy Přerova byly sedmé. Olomoucká výprava byla po roce opět nejúspěšnější.

Navíc Hanušováček a Lověšice měly mezi vyhlášenými nejlepšími čtyřmi hráči turnaje své zástupce – nejlepšího hráče a hráčku v poli.

Hanušováček si svým umístěním, zajímavou a napínavou hrou i vystupováním opět zvýraznil své jméno v ČASPV, které si i přes své „mládí“ vybuďoval svou činností.

Výbor SPV Hanušováček děkuje hráčům za dobrou reprezentaci odboru, města, okresu i kraje, firmě Vobus a Městu Hanušovice za dlouhodobou spolupráci a podporu i všem svým aktivním členům, kteří pomáhají budovat dobré jméno tohoto občanského sdružení a našeho města.

skupina B

Hanušováček - Moravskoslezský	2:0	50:26
Jižní Morava - Hanušováček	1:1	42:45
Hanušováček - Liberec	2:0	50:34

Jižní Čechy - Hanušováček	1:1	51:50
Hanušováček - Praha	2:0	50:41
Vysočina - Hanušováček	0:2	48:52

Pořadí skupina B

1	Hanušováček	6	4	2	0	10:2	10
2	Jižní Čechy	6	4	2	0	10:2	10
3	Vysočina	6	4	0	2	8:4	8
4	Jižní Morava	6	2	2	2	6:6	6
5	Praha	6	1	3	2	5:7	5
6	Moravskoslezský	6	1	1	4	3:9	3
7	Liberec	6	0	0	6	0:12	0

(dokončení na 5. straně)

Pondělí	17.00 – 18.30 předškolní děti a rodiče s dětmi + florbal mužů (střídavě)
	19.00 – 20.30 volejbal ženy
Úterý	18.30 – 20.00 halová kopaná mužů SK Hanušovice
	20.00 – 21.30 halová kopaná mužů SPV Hanušováček
Středa	20.00 – 21.00 aerobik žen
Čtvrtek	20.00 – 21.00 aerobik žen
Pátek	17.00 – 18.30 volejbal ženy a dorost
	18.30 – 20.00 síťové hry mužů a žen (badminton, volejbal, debly, indiaca, nohejbal, softtenis) + florbal mužů (střídavě)

Mlsejte s námi

Jablečné hody

Doba letního ovoce už je nenávratně za námi a nastala nám „jablková sezona“. Pokud padaná jablka nespotřebujeme na kompot, jablečný mošt či jabkovi, využijeme je obvykle na pečené štrůdly a záviny. Proto jsme pro vás připravili dva recepty s použitím tohoto ovoce.

Jablečný závin z celozrnné mouky

Potřebujeme: Na těsto - 120 g rostlinného tuku, 250 g měkkého tvarohu, 250 g jemné celozrnné mouky (pšeničné, žitné), 1 vanilkový cukr; na náplň - 30 dkg nastrohaných jablek, sekané ořechy, rozinky, mletou skořici, cukr podle chuti; vejce na potřetí, tuk na vymazání plechu.

Příprava: Z tuku, tvarohu, mouky a vanilkového cukru vypracujeme těsto, které dáme na půl hodiny do ledničky odležet. Poté vyválíme z těsta plát, posypeme jablky, ořechy, rozinkami a skořicí a podle chuti osladíme. Zabalíme závin, dáme na vymazaný plech a potřeme rozšlehaným vejcem. Pečeme asi při 160 °C dozlatova.

Jablečný mřížkový koláč

Potřebujeme: Na těsto - 1 Hera, 20 dkg moučkového cukru, 4 žloutky, 45 dkg polohrubé mouky, 1 prášek do pečiva; na náplň - 6 jablek nakrájených na plátky, sníh ze 4 bílků, cukr dle chuti; tuk na vymazání plechu.

Příprava: Z tuku, moučkového cukru, žloutků, mouky a prášku do pečiva vypracujeme těsto. To pak rozdělíme na třetiny - ze dvou třetin vyválíme plát, který rozložíme na vymazaný plech. Plát pokryjeme jablky, podle chuti osladíme a navrch rozetřeme mírně oslazený sníh. Poté ze zbylé třetiny těsta vyválíme plát, který rádýlkem rozkrájíme na proužky. Z proužků vytvoříme na koláči mřížku. Pečeme asi při 180 °C.

Dobrou chuť!

-mf

Semifinále:

Hradec Králové – jižní Čechy
1:2 (65:62)

Zlín – Hanušováček 1: 2 (62:62)

1.- 2. místo - jižní Čechy -
Hanušováček, 2: 0 (53:49)

3.- 4. místo - Hr. Králové - Zlín,
1: 2 (58:69)

Celkové pořadí MUŽI

1. Spartak MAZ Sezimovo Ústí - kraj Jihočeský

2. Hanušováček- kraj Olomoucký

3. TJ Bojkovice - kraj Zlínský

4. Dynamo Hradec Králové - kraj Královéhradecký

5. Nové Město na Moravě - kraj Vysočina

6. MOSKAD Most - kraj Ústecký

7. Rytmus Boskovice - kraj Jihomoravský

8. Slovan Karlovy Vary - kraj Karlovarský

9. Sokol Kobylice - kraj Praha

10. TJ Zruč - kraj Plzeňský

11. SSK Vítkovice - kraj Moravskoslezský

12. TJ Dlouhá Třebová - kraj Pardubický

13. TJ Lokomotiva Zdice - kraj Středočeský

14. Spartak Pavlovice - kraj Liberecký

Volejbalové debly se blíží

Letošní VII. ročník volejbalových turnajů dvojic Holba tour 2004, který je součástí oslav 130 let Pivovaru Holba Hanušovice, se uskuteční 20.-21. 11 a 27.-28. 11. 2004.

Podrobnosti a propozice najdete v tělocvičně, internetových stránkách města Hanušovice, ve vitrině u pošty a příštím čísle Hanušovických novin. Zájemci budou mít možnost si hru vyzkoušet v některých pátečních hodinách SK Hanušovice a SPV Hanušováček od 18.30 do 20.00 hodin (rozpis na výše uvedených místech).

Počátek 20. století v událostech na Hanušovicu

Rok 1906:

Některé záznamy kronikářů se mohou z pohledu dnešního zhýčkaného člověka jevit jako směšné a nevýznamné, ale tehdejší lidé měli zcela jiný náhled na vše, co jim částečně, někdy nepatrně ulehčilo jejich každodenní práci. Takový „nevýznamný“ zápis provedl kronikář Potůčnicku.

Pod záznamy z roku 1906 mimo jiné uvedl: „U zdejší školy a učitelova bytu byla dána na studnu pumpa.“ Jaké zařízení čerpalo vodu do zmíněné doby, již nezaznamenal.

Další podobný záznam od stejného kronikáře je též o škole. Pod datem 14. listopadu 1906 uvedl: „Na školní budovu byl připevněn hromosvod.“

Je nutno vzít v úvahu skutečnost, že na počátku 20. století většinu zdejších domácností a chlévů osvětlovaly petrolejové lampy (mimo papírnu v Jindřichově, kde dal vídeňský podnikatel Kink již v 19. století vybudovat elektrické osvětlení továrny při využití vodní síly), technické vybavení obyvatel nebylo téměř žádné a místo hromosvodu stávala u budov lípa. Není tedy divu, že tyto novinky zaujaly kronikáře natolik, že je zaznamenal.

Další záznamy z roku 1906 byly pro tehdejší obyvatele nepřijemné.

Již zmíněné petrolejové osvětlení bylo příčinou nejednoho požáru, i když uzavřená petrolejová lampa byla nesrovnatelně bezpečnější nežli její předchůdkyně - louč; ta byla mnohdy příčinou katastrofálních požárů ničících téměř celé vsi, osady nebo jejich části. Nepomáhala mnohdy ani nařízení, zákazy či přísné tresty. K jednomu takovému případu „hříšníka“ nedodržujícího zákony ani předpisy se musíme vrátit do roku 1859, jak byl zaznamenán a uložen v obecním archivu obce Kopřivná (Geppersdorf). Tehdy byl přistižen Žid Josef Jaguert ve stáji s otevřenou loučí, za což byl potrestán pokutou 2 zlaté a 20 krejcarů, na tehdejší poměry nebývalé vysokou.

V roce 1906 měla již téměř každá obec svůj hasičský sbor, do kterého se vždy zapojila téměř veškerá mužská populace té či oné obce, odhodlaná chránit svůj a sousední majetek. Při požáru stodol v posklizňovém období s obsahem sena, slámy a hlavně lnu byly tyto objekty nehasitelné. A právě stodoly v kritickém období prověřily pohotovost hanušovických hasičů v roce 1906.

18. října shořela stodola Karla Röttla, tehdy ještě v samostatné obci Holba.

6. listopadu přišel při požáru o svoji stodolu Wilhelm Spiller z Hanušovic.

14. listopadu hořela v tomto roce již třetí stodola. Zemědělec Josef Lasermann z Hynčic n. M. přišel při požáru své stodoly navíc o hospodářskou budovu.

Rok 1907:

Ve druhé polovině ledna nastalo nebývalé chladné počasí. 23. ledna v 7 hodin ráno byla naměřena teplota -26°C a poledne $-22,6^{\circ}\text{C}$.

Na počátku února vypukla epidemie příušnic. Školy zely prázdnotou.

13. dubna byl hašen za pomoci hasičů z Hanušovic dům Ignáce Schrollera v Kopřivné.

13. června projel po silnici přes Kopřivnou první automobil.

Ve druhé polovině července nastaly několikadenní lijáky, které zvedly hladiny řek. Povodně zasáhly celou Moravu. V Petřicích bylo 14. 7. naměřeno 102,2 mm srážek. Řeka Morava zaplavila Vlaské, Hanušovice, Holbu, Raškov, Bohdíkov a obce níže položené. Nejkritičtější byla noc z 15. na 16. červenec, kdy řada obyvatel musela opustit své domovy. Železnice z Hanušovic do Králík a Starého Města byla poškozena. Na pomoc postiženým interpeloval říšský poslanec Leo Freundlich. Tento poslanec za sociální demokracii, která měla v řadách tehdejšího německého obyvatelstva pevné postavení, poskytoval pomoc Dělnickému spolku v Hanušovicích a jeho pěveckému kroužku. Při jeho volbě ho podpořilo nejvíce voličů v Hanušovicích a Kopřivné. Jeho vítězství bylo přesvědčivé.

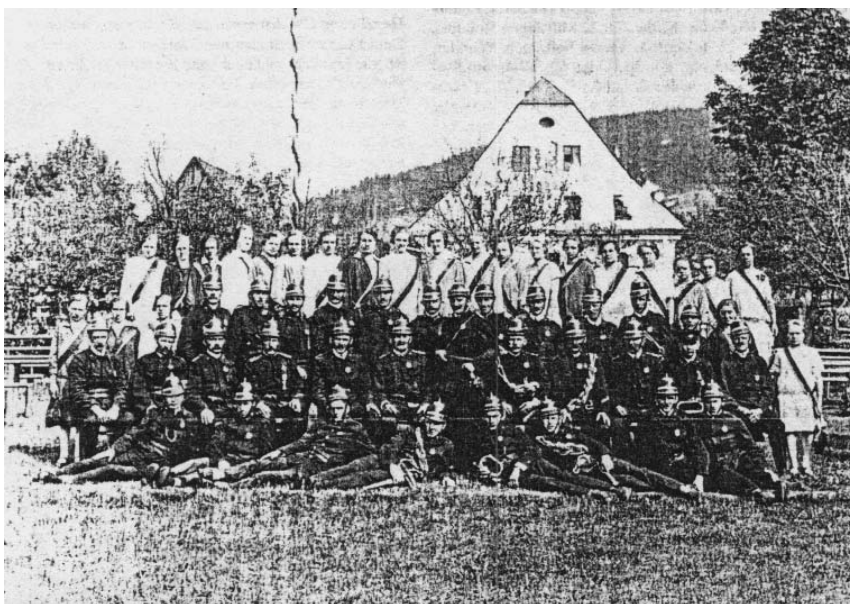
V tomto roce nastoupil do farnosti v Kopřivné farář Jiří Ptaschinský. Zůstal zde až do roku 1932. V období narůstajícího nacionalismu byl ve velké neoblíbenosti za svoje postoje v roce 1918 a k pozdějšímu vývoji na evropské scéně.

Ke konci roku 1907 se opět vrátíme k ohni. 20. listopadu hořel dům Willhelma Spillera v Hanušovicích. Oheň zapříčinil vadný komín. Nutno připomenout, že téměř majiteli předešlého roku vyhořela stodola.

Na závěr něco pro ty, kerým vadí současný nárůst počtu úředníků a s tím související byrokracie. Papírna v Jindřichově měla tehdy na 580 dělníků pouze 10 úředníků. Přitom nebyly počítače a výplata byla každý týden. Papírna měla soukromé majitele.

-jh

Prameny: D. Plocek a Z. Gába - S. M., 125 let jindřichovské papírny, záznamy kronikářů

Snímek hasičského sboru malé vesničky Sklené u Malé Moravy potvrzuje, jak početné tyto spolky byly. Ženy a dívky k hasičům nepatří.

Jubilea

V měsíci říjnu 2004 oslaví svá významná životní výročí tito naši spoluobčané:

90 let paní Marie Klepalová,

85 let pan Adolf Tobiáš,

80 let paní Milada Nechvátalová,

75 let pan František Tomšů,

70 let paní Marie Směšná a pánové Květoslav Trčka a Vojtěch Héger,

60 let paní Ludmila Schnaubeltová, Berta

Dokoupilová, Marta Kohlová a Mária Veselá a pánové Jiří Zavřel, Jan Kubalák a Jaroslav Heger,

50 let paní Květoslava Kozáková a pánové Petr Grabovský, Ivan Renza, Karel Mrákava, Miloslav Kováč, Vladimír Svoboda a Jaroslav Sklenář.

Blahopřejeme!

Vážení jubilanté, pokud nesouhlasíte s uveřejněním Vašeho jubilea v některém z dalších čísel Hanušovických novin, sdělte tuto skutečnost vždy do 15. dne předcházejícího měsíce (do uzávěrky) vydání, ve kterém máte být uvedeni, na podatelnu MěÚ Hanušovice.

Pokud tak neučiníte, bude to chápáno jako souhlas s uveřejněním Vašeho jména a výročí v rubrice Jubilea.

Redakce Hanušovických novin

V měsíci srpnu 2004 se narodila:

Martina Banková

zemřely:

paní Ladislava Homolová
a paní Anna Bubelová

Vážení čtenáři Hanušovických novin!

Ačkoliv jsme teprve nedávno vkročili do podzimu, je nepopíratelnou skutečností, že za krátkou dobu nás čekají Vánoce. Proto bychom byli rádi, kdybyste nám pomohli vytvořit letošní vánoční číslo Hanušovických novin. Můžete přispět osvědčeným vánočním kulinářským receptem, zajímavým tipem na dárky či vánoční výzdobu, popřípadě poutavým příběhem s vánoční tematikou.

Své příspěvky prosím označte HN - Vánoce a zašlete do 15. listopadu na podatelnu MěÚ Hanušovice.

Předem děkujeme za Vaši snahu. Redakce

opakujeme - připomínáme

Dům kultury v říjnu pořádá

Sobota 16. 10. v 19.00 hod. - koncert skupiny MAYA

Zakladatel skupiny Darek Král se narodil 15. 7. 1971 v Šumperku. Je absolventem základní školy v Hanušovicích, následně gymnázia v Šumperku. V letech 1989-1994 studoval na Palackého univerzitě v Olomouci Uměnovědnou fakultu, obor divadlo a film. Se svým kamarádem a rovněž absolventem fakulty Davidem Drábkem spolupracoval v Olomouci v divadle Hořící žirafy. Věnoval se především hudební skladbě. Sám o sobě prohlásil, že v jeho případě byl pro něj první a důležitý příběh a k němu pak vymýšlel hudbu. Mimo Olomouc komponoval scénickou hudbu k divadelním představením v Ostravě, Šumperku a Opavě. Od roku 1998 s básníkem a přítelem Adamem Suchým komponuje první skladby. Významný je pro něj rok 2003, kdy se zpěvačkou Norou Grundovou zakládají hudební skupinu Maya. V témže roce jim v hudebním studiu BMMusic vychází první album Stín andělů. A hned následuje významná nominace, Akademie populární hudby pasovala Mayu mezi tři nominované v kategorii Objev roku. V současné době hudební skladatel a klávesový hráč Darek Král usilovně pracuje na vydání druhého alba. A tak právě na koncertě v Hanušovicích se mohou diváci a posluchači setkat s novinkami hudební skupiny Maya.

Sobota 23. 10. ve 14.30 hod. - Pražská komorní zpěvohra uvádí lidovou operetu „PODSKALÁK“

V hlavní roli - Josef Zíma

Komický a přitom poučný příběh Františka Ferdinanda Šamberka se stal podkladem Karlu Hašlerovi, aby jej ozdobil svými písněmi a hudbou. Některé písničky této komedie zlidověly a dnes už nikdo neví, že patřily k Podskalákově.

Vzpomínka

*Utichlo srdce, zůstal jen žal,
ten, kdo tě měl rád, vzpomíná dál.*

Dne 29. září jsme vzpomenuli
nedožítých 90. narozenin

paní Marie Fabiánkové.

Dne 17. října vzpomene 2. výročí úmrtí naší
maminky a babičky.

S láskou vzpomínají manžel a děti s rodinami.

Vzpomínáme

Dne 28. září 2004
jsme si připomněli
1. výročí úmrtí

pana Ivana Gherghisana.

Vzpomínají manželka a syn s
rodinou.

Vzpomínka

29. října uplyne
5 let od chvíle, co
nás opustila
maminka, babička,
prababička,

paní Františka Schnaubeltová.

Vzpomíná dcera, zeť, vnoučata,
pravnučata.

Cestování po Evropě

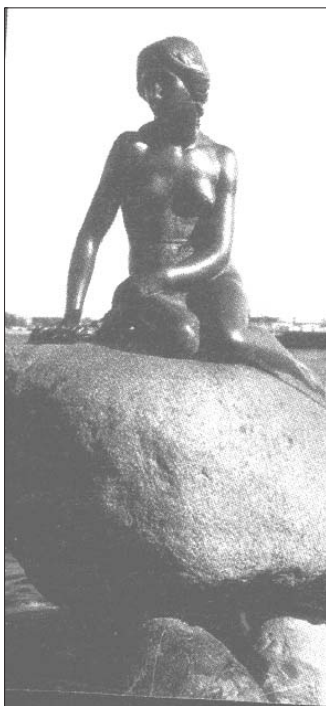
Kam se dnes podíváme? Navštívíme „evropské město oázy klidu a pohody“. Tak přesně totiž nazývají turistické příručky hlavní město Dánska - Kodaň.

Na místě současné Kodaně ve středověku ležela jenom malá rybářská vesnice zvaná Havn. Měla hezký přístav, ale jinak nebyla ničím pozoruhodná. Zářnou budoucnost jí zajistila výhodná poloha poblíž jedné z nejvýznamnějších obchodních cest Evropy.

Za datum založení města Kodaně se pokládá rok 1167, kdy biskup Absalon dal Havn opevnit a postavil na ostrůvku Slotsholmen hrad. Dnes leží Slotsholmen v samém srdci města a stojí na něm palác Christiansborg. Absalon spojil Havn se svým sídelním městem Roskilde kvalitní silnicí a rybářská osada se začala pomalu měnit v rušné obchodní středisko. Roku 1170 se jméno změnilo na Kopmannaehavn (přístav obchodníků) a později na Kobenhavn. Residenční město z ní ovšem učinil až Erik VII. Pomořanský v roce 1416.

Největší rozkvět Kodaň zažila za krále Kristiána IV. (1588-1648), kdy vznikla řada zámků a kostelů a byl opevněn přístav. Nová vlna výstavby následovala v 18. století poté, co valnou část města zničil požár. Dnes žije v Kodani 1,5 milionu lidí, což je skoro jedna třetina obyvatel celého Dánska. Zemi vládne nejstarší královský rod Evropy - v současné době královna Margareta II. se svým manželem princem Henrikem. Žijí v královském paláci Amalienborg, o kterém si povíme příště.

Nejznámější a nejnavštěvovanější atrakcí města je socha Malé mořské víly - Den Lille Hawfrue (na obrázku). Postavu z Andersenovy pohádky ztvárnil v roce 1913 sochař Edvard Eriksen a je považována za symbol Kodaně. Místní lidé ji zbožňují, všichni turisté se s ní chtějí vyfotografovat. Křehká dívka s něžným obličejem a rybími ploutvemi místo nohou sedí na obrovském balvanu, který omývá rozbouřené moře. Bohužel se na ni zaměřují i vandalové - jednou jí odřezali ruku, jindy hlavu a několikrát ji natřeli hanobící barvou. Pokaždé ale byla velmi rychle pečlivě zrekonstruována.

Od sochy je to kousek do zahrad Citadely. Pevnost byla před 300 lety vybudována na obranu Kodaně a dodnes se zachovala v dobrém stavu. Obklopují ji nádherné zahrady, hradby a vodní příkopy. Právě zde obyvatelé Kodaně hledají uprostřed všedního shonu svůj pověstný klid a pohodu.

Na závěr se zastavíme u nejkrásnější městské fontány Gefion Springwand. Ztvárňuje legendu o bohyni Gefioně, která proměnila své čtyři syny na voly, aby s nimi vyorala hlubokou brázdu, jež by oddělila Švédsko od ostrova Sjælland, na němž se nachází právě Kodaň. Okolo bohyně s volským spřežením tryská voda v mohutných gejzírech a kaskádovitě stéká dolů ze svahu. Fontánu dala v roce 1908 postavit nadace Carlsberg.

-hp

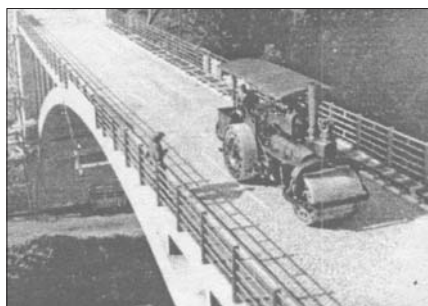
Toulky po okolí

V tomto vydání Hanušovických novin se naposledy podíváme na přehradní nádrž Pastviny. Povíme si o smutných událostech, které se zde staly, a též něco o přírodním parku Orlice.

V našem miniseriálu o Pastvinách jsme si povídali o začátcích stavby, problémech samotné výstavby velkého mostu, stavbě velké a malé přehradní nádrže, napouštění nádrže a rekreačním využití vodního díla.

Bohužel se zde staly i nepříjemné události. Za 60 let se tu utopilo více než 50 lidí, většinou v důsledku nedodržení bezpečnostních předpisů a vyhlášek, v mnoha případech i pod vlivem alkoholu. První obětí Pastvinské přehrady byl Josef Chrástěcký, vojník čsl. armády 19. hraničářského pluku v Těchoníně, který utonul při koupání již 1. července 1938, tedy ještě před oficiálním otevřením vodního díla. Druhou obětí byla Marie Dejlová, úřednice z Prahy, narozená v r. 1915. Jednou z posledních obětí byl v září 1997

dvanáctiletý albánský chlapec. Ve vodách přehrady skončili život i tři občané Pastvin, jeden údajně spáchal sebevraždu v r. 1940 pro „domácí různice“.

Viadukt při zatěžkávací zkoušce v září 1934

Zanechme smutného povídání o ztracených lidských životech a raději se podívejme na současnost a budoucnost Pastvin. Okresní úřad v Ústí nad Orlicí dne 16. 9. 1996 svým rozhodnutím zřídil přírodní park Orlice. Území tohoto parku zasahuje i část katastru obce Pastviny. Posláním parku je zachovávat typický

krajinný ráz s výraznými přírodními hodnotami, zejména přírodně blízkými biotopy v poříční zóně a v ekosystému Tiché a Divoké Orlice, která zahrnuje údolní nivu řeky od Mladkova až po soutok Orlice s Labem v Hradci Králové.

Na závěr se seznámíme se zajímavostmi, které uvádí pan Emil Trojan, autor připravované publikace „Přehrada Pastviny“.

Přehradní hráz má hmotnost cca 210 000 tun, železobetonový viadukt více než 15 000 t.

Průměrný turista by obešel přehradu po břehu (cca 17 km) za více než 4 hodiny.

Spotřebovaný kámen na stavbu velké hráže by vytvořil skálu ve tvaru krychle o stranách 42 metrů.

Při maximální povodňové kulminaci v roce 1997 proteklo řečištěm přes přehradu za hodinu více než 525 milionů litrů vody, při poslední velké vodě v březnu 2000 krátkodobě dokonce 745 milionů litrů vody.

-hpm

Duha, sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi Klub mládeže Salix-SK Hanušovice

Činnost za měsíc srpen 2004

Ranč u Stříbrného potoka, 15.-20. 8. 2004 - stejně jako vloni uskutečnili jsme i letos s laskavým svolením p. Lešingera na jeho chatě u Bohdíkova krátkodobou akci. Název Ranč u Stříbrného potoka vyjadřoval téma osidlování Divokého západu evropskými vystěhovalci, takže si děti zahrály na kovboje a indiány. Díky teplému počasí si účastníci akce s chutí zajezdili ve dvou dnech na toboganu na koupališti v Zábřehu. Tato krátkodobá akce se nakonec přes různé obtíže pěkně vydařila, včetně večerního ohníčku v indiánském týpu.

Duha Salix-SK děkuje za spolupráci p. Lešingerovi, rodičům p. J. Czastkovi, p. M. Sudíkovi a manželům Sedlačikovým a rovněž p. F. Pechovi.

V sobotu 28. 8. 2004 uspořádala restaurace Revizor v městském parku v Hanušovicích Rozloučení s prázdninami. Do zábavného programu jsme přispěl i já vedením pěti her. Dětem i rodičům se náš program líbil, což, doufám, také přispělo k dobré prezentaci našeho klubu. Děkuji pořadatelům a svému bratrovi za spolupráci.

V neděli 29. 8. 2004 odpoledne jsme za pomoci kamaráda Martina Turka vyčistili speciální budku pro sovy, což je součástí našeho programu ochrany přírody. Náš devítiletý klubák Marek Fibich si poté rovněž vyzkoušel, jištěn lanem, vylézt po provazovém žebříku až nahoru k budce - 7-8 m. Oceňuji jeho odvalu, neboť nikdo z dětí dosud nebyl až nahoře.

Zahájili jsme již další klubový rok, který je prakticky totožný se školním. Kdo chce být dobrým kamarádem a touží prožít zajímavě svůj volný čas a nenudit se, ať přijde mezi nás! U nás se pořád něco děje. Bližší informace najdete v naší klubové vitríně u Čs. spořitelny, naproti poště v Hanušovicích.

Vedoucí klubu M. Pecho

12 nejlepších vitaminů

vitamin **B₁₂**

Kde je vitaminu nejvíc

Mléčné produkty (např. tvaroh), sýr (např. gouda, camembert), ryby (např. makrela, mořský okoun, sled'), račí maso, slávka jedlá, vejce.

Jak vitamin prospívá duši

Elixír života ve stáří: Právě starší lidé mají často nedostatek vitaminu B12 (cobalamin) a propadají proto depresím.

V čem pomáhá organismu

Imunitní systém: Není důležitý pouze pro nervové a mozkové buňky, ale především i pro imunitu a krvetvorbu.

Co se stane při jeho nedostatku

Denní potřeba: 0,1 mg (např. ve 100 g hermelínu). Symptomy nedostatku: bledé, špatně prokrvené rty a pálení jazyka.

-eg

Jízda lanovkou

Jednoho prázdninového dne jsme se rozhodli, že si uděláme výlet na nějaký z jesenických kopců. Někde jsme už byli, a tak jsme uvítali tatínkův bezvadný plán - Šerák! Sbalili jsme si svačtinu, obuli se do pevných bot a vyjeli jsme autem na Ramzovou.

Jakmile jsme dorazili na Ramzovou, šli jsme koupit lístky na lanovku. Dlouho jsem tatínka a maminku přemlouvala, abychom jeli až na Šerák, ale marně. Jeli jsme jen polovinu cesty - na Čerňavu. Lanovka byla dvousedáčková. Já jsem jela s mámou a bratr Max jel s tátou o sedačku před námi.

Cesta byla klidná, měli jsme krásný výhled, mávali jsme na lidičky, kteří jeli vedle nás dolů. Už už jsme měli vystupovat, ale

lanovka se najednou zastavila. Při pohledu dolů na stráň mámu mrazilo a při tom, že lanovka se pořád ne a ne rozjet, jsem začala mít strach z nějaké závady a myslela jsem si, že tam zůstaneme moc dlouho. Táta nás uklidňoval, že je vše v pohodě, až jsme se konečně rozjeli a po chvíli i vysedli.

Pán, který obsluhoval lanovku na Čerňavě, nám ochotně sdělil, že se občas stane, že někdo neumí vysednout, a proto se lanovka musí zastavit. A to byl i náš případ.

Všichni jsme se zasmáli a dál pokračovali na Šerák, ale už pěšky.

Jana Ščamburová

ŠACHOVÉ ÚLOHY

Řešení úlohy ze srpnového čísla Hanušovických novin

1. Jd4 - Sh7
2. Ve8! - Kb6
3. Jf3! - Kc7
4. Jg5 a bílý vyhrává

Nová řešitelská soutěž

Postavení figur na šachovnici:
bílý - Kc2, Va4, Je3
černý - Kb6, Sg7, Jh8

-jk

UPOZORNĚNÍ

SOUKROMOU INZERCI je možno podávat v Hanušovických novinách **zdarma**. Inzeráty můžete předat osobně v podatelně nebo do schránky u dveří při vstupu na MěÚ Hanušovice. Inzerát musí být: čitelný, srozumitelný, seriózní, s délkou maximálně 250 znaků.

KOMERČNÍ INZERCE

Inzeráty textové
15,- Kč za řádek o 30 znacích

Inzeráty plošné
2,50 Kč za 1 cm²

Hledáte vhodný způsob **financování** Vašich **bytových potřeb**? Potřebujete zajistit **akontaci** k úvěru, **investovat** do nákupu zboží či **materiálu**? Po telefonické domluvě Vám v nejbližším možném termínu zajistíme schůzku **s kvalifikovaným úvěrovým poradcem**, který Vám vypracuje vhodné návrhy řešení - **zdarma!!**
Stačí jen zavolat na: 608 428 150.

placená inzerce